

Slotwijziging Begroting 2020

Afdeling: Financiën
Datum: 6 november 2020
Corsanummer: T20.13090

1 Inleiding

Voor u ligt de Slotwijziging Begroting 2020. Met deze slotwijziging stellen we, conform de nota P&C, voor de laatste keer de begroting 2020-2023 bij, alvorens we de jaarrekening 2020 opmaken. De volledige P&C cyclus bestaat in het reguliere geval uit een kaderbrief, een begroting, een zomerrapportage, een slotwijziging en de jaarrekening. In de slotwijziging verwerken we de semi-administratieve begrotingswijzigingen en budgetoverhevelingen. Voor de afwijkingen in begrotingsbedragen groter dan € 100.000 die reeds eerder aan de raad gemeld zijn en afwijkingen groter dan € 100.000 die nu aan het licht zijn gekomen geven wij een toelichting, zoals met u is afgesproken (nota P&C). Door alle mutaties te verwerken belasten we de jaarrekening niet onnodig met technische mutaties. Bovendien worden daarmee de eventuele afwijkingen tussen de laatst vastgestelde begrotingsbedragen (conform de slotwijziging, naar het laatste inzicht van dat moment) en de gerealiseerde bedragen uit de jaarrekening zoveel mogelijk voorkomen. Tot slot vermelden wij dat de aanpassingen uit de Septembercirculaire 2020 die betrekking hebben op 2020 hierbij eveneens verwerkt zijn.

Deze slotwijziging is op één punt na anders dan gebruikelijk. Gezien de bijzondere omstandigheden van de coronacrisis en de grote onduidelijkheden over de extra kosten die wij als gemeente als gevolg daarvan zouden moeten maken, hebben wij u voor de zomer gevraagd in te stemmen met de instelling van de reserve Crisismaatregelen. Ook speelde daarbij mee het toen nog ontbreken aan inzicht in de eventuele compensatie van het Rijk. In het amendement bij 'Financieel mandaat crisismaatregelen' heeft de raad op 28 mei 2020 de maximale looptijd van deze reserve bepaald tot 31 december 2020. Wij hebben toen u toegezegd aan het einde van 2020, en niet pas bij de jaarrekening 2020, al inzicht te geven in de uitputting van deze reserve. Dat is opgenomen in paragraaf 8 van de slotwijzigingen.

Na verwerking van de mutaties uit deze slotwijziging ziet de stand van de Begroting 2020-2023 er als volgt uit:

Bedragen x € 1,-	
	2020
Begroting 2020 na Zomerrapportage 2020 (na afwikkeling reserves)	-905.263
Mutaties Slotwijziging 2020	304.008
Budgetoverhevelingen 2020	868.865
Mutaties n.a.v. Septembercirculaire 2020	1.587.000
Overige mutaties na Zomerrapportage	-56.109
Begroting 2019 na Slotwijziging 2019 incl. budgetoverhevelingen	1.798.501
Budgetoverhevelingen (via Algemene Reserve)	-868.865
Begroting 2019 na Slotwijziging 2019 excl. Budgetoverhevelingen	929.636

Vooraf door de verschillende toegevoegde budgetten zoals opgenomen in de Septembercirculaire 2020 wordt het tekort op het begrotingssaldo na de Zomerrapportage bijgesteld naar een voordelig begrotingssaldo. Naar zijn aard zijn deze mutaties niet semi-administratief. Daarnaast zorgen de diverse mutaties in de slotwijziging ook voor een positiever saldo. De uitgebreidere toelichtingen op de mutaties vindt u in deze Slotwijziging.

2 *Semi-administratieve begrotingswijzigingen*

Semi-administratieve wijzigingen zijn begrotingswijzigingen waarbij een verschuiving van budgetten plaatsvindt over de programma's maar die geen effect hebben op het begrotingssaldo. Hieronder presenteren wij u de verschillende wijzigingen.

Opleidingsbudget

Lansingerland werkt met een centraal opleidingsbudget. De opleidingskosten worden bij de teams in rekening gebracht. Met deze slotwijziging wordt het centrale opleidingsbudget verdeeld naar de individuele teams. Dit betreft dus een technische saldo neutrale wijziging. Er blijft daarbij wel een overschot achter op het opleidingsbudget (€ 200.000). Dit overschot wordt nog nader toegelicht.

Verlagen kosten en opbrengsten grondexploitaties

Voor de slotwijziging hebben wij de realisatie van onze grondexploitaties afgezet tegen de verwachting die wij hebben opgenomen in het Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG) 2020. Hieruit blijkt dat, mede door de coronacrisis een beperkte vertraging heeft opgetreden binnen onze projecten. Voor de kosten verwachten wij in 2020 € 9,8 miljoen minder uit te geven (ten opzichte van de geraamde € 28,6 miljoen). Voor de opbrengsten verwachten wij € 5,9 miljoen minder te realiseren (ten opzichte van de geraamde € 37,2 miljoen). Deze lagere realisaties voor zowel kosten als opbrengsten is te verklaren door verschuivingen in de projecten; zij worden later gerealiseerd. Wij verwachten op dit moment niet dat de verwachte eindresultaten van de grondexploitaties sterk zullen worden beïnvloed door deze ontwikkelingen.

3 *Slotwijzigingen met effect op het begrotingsresultaat*

Naarmate het kalenderjaar vordert krijgen we steeds meer inzicht in de realisaties; de begroting bevat immers ramingen. Met dat inzicht kunnen we steeds beter aangeven waar tekorten of overschotten ontstaan. Hieronder worden afwijkingen groter dan € 100.000 aan u gepresenteerd. De afwijkingen, ook de afwijkingen kleiner dan € 100.000, worden in de begroting aangepast.

Overschrijding personeelsbudget (€ 210.000 overschrijding)

De gemeente Lansingerland maakt gebruik van loonsomsturing. Dat wil zeggen dat zowel vaste bezetting als inhuur uit één budget betaald worden. Dit geeft de organisatie de nodige flexibiliteit om personeel in te zetten op de manier die op dat moment het beste past. De budgetten zijn begroot onder het programma 'algemene dekkingsmiddelen', het overzicht 'overhead' en voor een beperkt deel in programma 1 Bestuur en Dienstverlening. Binnen de organisatie wordt op meerdere momenten een afweging gemaakt op welke manier de personeels- en inhuurbudgetten efficiënt ingezet kunnen worden. Dit houdt in dat op het moment dat één afdeling bijvoorbeeld budget tekort komt, dat gecompenseerd kan worden met budget dat een andere afdeling over heeft.

Op dit moment laat het totale personeelsbudget in 2020 een netto tekort zien van € 210.000. Dit bedrag bestaat uit overschrijdingen door inhuur (vervangen ziekte en extra benodigde inzet), CAO-verhogingen en verhogingen pensioenpremies die niet begroot waren. Deze tekorten worden deels gecompenseerd door het structurele overschot op personeelskosten Participatiebanen (€ 175.000). Dit overschot ontstaat door het ontvangen van een hoger dan verwachte loonsubsidie, samen met het niet volledig kunnen inzetten van medewerkers op de Participatiebanen plaatsen gezien de

coronacrisis. De gevolgen van de overbesteding op en verschuiving in het personeelsbudget worden verdeeld over alle programma's.

Beperkte inzet van het opleidingsbudget (€ 200.000 onderbesteding)

Er is een overschot van € 200.000 ontstaan op het opleidingsbudget, deels te verklaren door de coronacrisis omdat opleidingen niet doorgaan. Daarnaast zien we een structurele tendens van onderuitputting op het opleidingsbudget in de afgelopen jaren. Dit is een aandachtspunt dat aangepakt wordt in 2021. Het overschot komt ten gunste van het begrotingsresultaat.

Beperkte inzet voor citymarketing, burgerparticipatie en volksfeesten (€ 159.000 onderbesteding)

Op het gebied van Citymarketing en burgerparticipatie wordt in 2020 € 159.000 niet ingezet. Ook dit is te wijten aan de coronacrisis. Door de genomen maatregelen zijn veel evenementen komen te vervallen. Deze middelen vallen vrij in het begrotingsresultaat.

Kwijtschelding huur culturele en buitensportverenigingen (€ 144.000 lagere baten)

Op 29 september 2020 besloot het college om de huurvergoedingen kwijt te schelden voor gemeentelijke sport- en culturele accommodaties die tijdens de coronacrisis tussen maart en juli 2020 niet gebruikt konden worden. De lagere inkomsten van € 144.000 voor culturele- en buitensportverenigingen worden deels gecompenseerd door het Rijk en de provincie. Door het kwijtschelden van de huurvergoedingen ondersteunen we de organisatoren van sport- en culturele activiteiten in onze gemeente en dragen we bij aan de continuïteit en de vitaliteit hiervan.

Vergoeding kwijtschelding huren buitensport (€ 127.000 lagere baten)

Het besluit van het college van 29 september 2020 betrof ook de buitensport. De lagere inkomsten van € 127.000 voor de buitensport worden volledig gecompenseerd door het Rijk. Door het kwijtschelden van de huurvergoedingen ondersteunen we eveneens de buitensport en dragen wij bij aan de continuïteit van deze sportfaciliteiten.

Overdracht primair onderwijs (€ 100.000 overschrijding)

Voor de overdracht van het schoolgebouw Westpolder 1 (Gouden Griffel/ Prinses Maxima) namen wij voor het repareren/vervangen van het dak een bedrag op van € 465.000 (prijspeil 2017). Aangezien het aanbestedingstraject naderbij komt is een opvolgend onderzoek uitgevoerd. Hieruit blijken de kosten € 215.000 hoger uit te vallen door het doorvoeren van duurzaamheidsmaatregelen, de prijsstijging t.o.v. 2017 en extra kosten voor het vervangen van het dak in plaats van het repareren van het dak. In het Integraal Huisvesting Plan (IHP) namen wij voor dit schoolgebouw een bedrag op voor duurzaamheidsmaatregelen van € 470.000. Wij stellen voor de extra kosten voor duurzaamheid voor het schoolgebouw Westpolder 1 hieruit te bekostigen. Het restant van € 100.000 is een tekort en komt ten laste van het begrotingsresultaat.

Tekort automatiseringskosten (€ 205.000 overbesteding)

De kosten van automatisering zijn in 2002 fors gestegen door onvoorziene prijsstijgingen. Daarnaast zien we dat door het niet-voorziene thuiswerken er extra uitgaven gedaan moeten worden op ICT-gebied. Dit resulteert in een tekort van € 205.000, wat ten laste komt van het begrotingsresultaat.

Onderbesteding op duurzaamheid door inzet RRE subsidie (€ 276.000 onderbesteding)

Doordat we in 2020 een RRE subsidie (Regeling Reductie Energiegebruik Woningen) hebben ontvangen van € 430.000, wordt een groot deel van de uitvoering, welke wij normaliter dekken uit het reguliere budget, gedekt door deze subsidie. Hierdoor is sprake van een onderbesteding van het reguliere budget in 2020. Daarnaast is een deel van de werkzaamheden door de coronacrisis niet

uitgevoerd. Dit zal in 2021 verder worden opgepakt. Om deze reden verzoeken wij tot een gedeeltelijke budgetoverheveling naar 2021. Deze en andere voorstellen voor overheveling vindt u terug in paragraaf 6.

Niet gerealiseerde baten snippergroen (€ 110.000 lagere baten)

De baten voor het snippergroen zijn begroot op basis van realisaties in het verleden. Door inkrimping van formatie is de actieve benadering voor verkoop van snippergroen teruggebracht tot een beperkt niveau. Hierdoor heeft in de Begroting 2021 reeds een structurele afname plaatsgevonden. Op basis van de laatste inschattingen verwachten wij voor 2020 in totaal slechts € 90.000 te realiseren. Op basis hiervan moet een bedrag van € 110.000 worden afgeboekt.

Areaaluitbreiding (€ 346.000 onderbesteding)

In 2020 is er voor € 124.000 aan onderhoudstaken (groen, openbare verlichting, wegen, spelen, oppervlaktewater en straatmeubilair) overgedragen van ruimtelijke ontwikkeling naar beheer en onderhoud openbare ruimte. Dit bedrag is echter € 346.000 minder dan was begroot voor de toename van de onderhoudstaken (in de stelpost) en kan nu vrijvallen in het begrotingsaldo.

Onderbesteding op subsidies Wmo vrij toegankelijke voorzieningen (€ 140.000 onderbesteding)

In 2020 is sprake van een incidentele onderschrijding van € 140.000 op het budget van de vrij toegankelijke voorzieningen in het kader van de Wmo. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een aantal forse subsidieterugvorderingen over 2019 omdat de aangevraagde subsidies niet zijn gebruikt en doordat we een groot deel van het budget dat in 2020 beschikbaar was voor het ZEIL-fonds niet hebben besteed doordat het aantal aanvragen minder is dan begroot.

Uitgaven BUIG-gelden (€ 375.000 overschrijding)

Op basis van inwonersgroei en de verwachte verhoging van het aantal bijstandsaanvragen door corona, gaan wij in 2020 uit van € 8.924.530 aan bijstandslasten. Dit betekent dat een verhoging van € 375.000 nodig is ten opzichte van de huidige begroting.

Inkomsten BUIG-gelden (€ 650.000 overschrijding)

Vanuit de bijgestelde beschikking BUIG hebben we nu in totaal € 9.220.580 ontvangen vanuit het Rijk. Dit is € 650.532 meer dan de eerdere beschikking. De extra middelen zijn vrij te besteden en kunnen we inzetten om het tekort in het sociaal domein te dichten.

4 Afwijkingen boven € 100.000 reeds aan de raad gemeld, maar nog niet verwerkt

In de afgelopen tijd bent u bij verschillende gelegenheden geïnformeerd over een aantal ontwikkelingen die effect hebben op het begrotingssaldo. In deze paragraaf leest u deze informatie terug. De wijzigingen die hier uit voortvloeien worden nu in deze slotwijziging geformaliseerd in de begroting 2020.

Septembercirculaire 2020

In de raadsbrief van 19 oktober 2020 (U20.07959) hebben wij u geïnformeerd over de Septembercirculaire 2020. Hieronder presenteren wij het effect van deze circulaire op het meerjarig begrotingssaldo. Het beeld ziet er als volgt uit:

	Bedragen x € 1,-				
	2020	2021	2022	2023	2024
Verschil Septembercirculaire 2020 t.o.v.					
Meicirculaire 2020 (conform raadsbrief U20.07959)	2.133.000	361.000	1.030.000	566.000	962.000
Stelpost algemene uitkering	-379.000				
Verkiezingsmaatregelen corona	-80.000				
Overhevelen budget t.b.v. Wet Inburgering	-87.000				
Effect Septembercirculaire 2020 op de meerjarenbegroting	1.587.000	361.000	1.030.000	566.000	962.000

In de eerste regel van de tabel staan de bedragen die wij in de Septembercirculaire 2020 extra hebben ontvangen t.o.v. de Meicirculaire 2020. Deze bedragen komen overeen met die uit de raadsbrief over de septembercirculaire. In 2020 vinden er op het bedrag van € 2,133 miljoen een aantal mutaties plaats waardoor het effect op het begrotingssaldo wijzigt. Zo staat er in 2020 op de algemene uitkering vanuit het verleden nog een oude stelpost (voorschot) van € 117.000. Dit heeft te maken een jaarlijks voorschot van het BCF. Voorheen namen we het voorschot BCF structureel in de uitkeringsfactor mee. Van die methodiek zijn we in 2020 afgestapt om redenen van behoedzaamheid; het structureel opnemen van deze post kent een budgettair risico, namelijk als de afrekening afwijkt van het voorschot. Deze werkwijze is niet ongebruikelijk in gemeenteland. Het nieuwe voorschot BCF over 2020 bedraagt € 262.000. Bij de Meicirculaire van 2021 volgt de definitieve afrekening. De stelpost van in totaal € 379.000 nemen we incidenteel in het huidige jaar op. Volgend jaar krijgen we bij de Septembercirculaire het voorschot van 2021, dat we dan zullen verrekenen.

Daarnaast hebben we van het Rijk in deze circulaire middelen ontvangen ter compensatie van de extra kosten voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2021 als gevolg van de te nemen coronamaatregelen. Hiervoor hebben we € 80.000 ontvangen. Wij stellen voor deze middelen toe te voegen aan het budget voor verkiezingen.

Tot slot voegen we een bedrag van € 87.000 van de Septembercirculaire toe aan het budget voor de uitvoering van de nieuwe Wet Inburgering. Deze wet treedt per 1 juli 2021 in werking en regelt dat wij als gemeente verantwoordelijk zijn voor de inburgering van onze inwoners met een inburgeringsplicht. Het gealloceerde bedrag wordt voornamelijk ingezet ten behoeve van de kosten van de afdeling Participatie.

Tekort op WMO huishoudelijke hulp (€ 710.000 overbesteding)

In de brief (U20.07959) hebben wij uw raad geïnformeerd over het tekort in 2020 in de Wmo. Hieronder zijn de oorzaken genoemd waarom het aantal inwoners in 2020 dat een beroep doet op hulp bij het huishouden is toegenomen:

- Sinds 2019 is in de Wmo vanuit het Rijk voor maatwerkvoorzieningen een abonnementstarief ingesteld. Hierdoor is de eigen bijdrage die inwoners betalen niet meer afhankelijk van hun inkomen, maar voor iedereen gelijk. Met ingang van 2020 gaat het om een vast bedrag van € 19,00 per maand, ongeacht het aantal en de omvang van de voorzieningen. Voor inwoners met een hoger inkomen die voorheen vanwege de relatief hoge eigen bijdrage kozen voor andere oplossingen, is daardoor de Wmo interessant geworden. We hebben als gemeente feitelijk geen grip op de groei die het abonnementstarief veroorzaakt.
- Door coronacrisis is de ondersteuning uit het eigen netwerk, zoals kinderen of andere familie, lastiger en hebben sommige inwoners ook geen particuliere hulp meer en doen zij dus alsnog een beroep op de Wmo.
- Autonome groei van het aantal inwoners dat gebruik maakt van een maatwerkvoorziening in het kader van de Wmo, doordat ouderen langer thuis wonen en het aantal mantelzorgers terugloopt.

Tekort op Jeugd PGB's (€ 150.000 overbesteding)

Zoals aangegeven in de voortgangsbrief veranderopgave jeugdhulp aan de raad van 10 september 2020 (U20.06060) zien we dat inwoners meer gebruik maken van pgb's vanwege wachtlijsten bij regionaal gecontracteerde zorgaanbieders. Via pgb's kunnen kinderen sneller worden geholpen bij partijen die niet regionaal gecontracteerd zijn. We helpen in 2020 meer kinderen met een pgb dan waarvan we zijn uitgegaan. We hebben in de brief aan de raad aangegeven dat we hierdoor een overschrijding op de post pgb's verwachten.

5 Reservemutaties

In deze slotwijziging zijn de volgende wijzigingen opgenomen:

Reserve crisismaatregelen (€1.411.562 hogere onttrekking en €279.590 hogere toevoeging)

In deze slotwijziging wordt voorgesteld een bedrag van € 1.411.562 te onttrekken aan de reserve Crisismaatregelen, bovenop de reeds gedane onttrekking van € 126.576 in de Zomerrapportage 2020. Hierdoor zal in 2020 in totaal €1.538.138 worden onttrokken aan de reserve Crisismaatregelen. Daarnaast zal er ook een bedrag van € 279.590 worden toegevoegd aan de reserve in verband met compensatie door het Rijk en de provincie voor huurderiving sport- en cultuuraccommodaties. Deze bedragen waren niet begroot. Voor een nadere toelichting op de mutaties van de reserve Crisismaatregelen verwijzen wij u naar paragraaf 8.

Groot onderhoud vastgoed (€ 148.000 lagere onttrekking)

Het groot onderhoud aan de Anjerdreef, Gymzaal WP2 school, PSZ/BSO Anthuriumsingel en PSZ/BSO Stampioendreef hebben vertraging opgelopen. Hierdoor ramen we de kosten voor groot onderhoud en de bijbehorende onttrekking aan de reserve groot onderhoud met € 273.000 af.

Bij PenR Westpolder, Het Berghonk en Pecto's zijn werkzaamheden verschoven over jaren. Het betreft hier werkzaamheden uit voorgaande jaren, maar ook werkzaamheden die naar voren zijn gehaald. Kosten voor groot onderhoud en de onttrekking aan de reserve groot onderhoud worden verhoogd met € 124.500.

Groot onderhoud baggeren (€ 200.000 lagere onttrekking)

We ramen de post groot onderhoud baggeren en de bijbehorende onttrekking aan de reserve baggeren af met € 200.000. Dit jaar zijn er nieuwe contracten afgesloten en is er veel werk gedaan. Toch moeten we de kosten aframen van € 862.000 naar € 662.000.

Reserve mutatie sportvisie (€ 60.000 lagere onttrekking)

In de Zomerrapportage 2020 is € 60.000 bijgesteld in verband met het opzetten van wijknetwerken rond elke PO school. De bijbehorende reservemutatie wordt nu eveneens gemuteerd.

Onderzoekskosten Randstadrail (€ 45.000 lagere onttrekking)

In 2020 is het budget voor de uitvoering van het onderzoek naar de randstadrail niet meer benodigd. De kosten worden in 2021 reeds vanuit een ander budget gedekt waardoor doorschuiven eveneens niet benodigd is. De bijbehorende onttrekking aan de reserve Onderzoekskosten kan daarom met € 45.000 worden verlaagd.

Cultuurhuis blok B (€ 19.000 lagere onttrekking)

Voor het cultuurhuis Blok B is er in 2020 € 60.000 incidenteel budget verkregen. Hiervan wordt € 41.000 benut in 2020, de overige € 19.000 wordt teruggestort in de reserve.

Reserve Kapitaallasten (€ 70.000 lagere toevoeging) en algemene reserve (€ 70.000 lagere onttrekking)

Bij het vaststellen van de Kaderbrief 2020 (voor de Begroting 2020) is de reserve Kapitaallasten gevormd voor een bedrag van € 10.420.000 door een onttrekking uit de algemene reserve. Deze reserve is bedoeld voor dekking van de afschrijvingskosten van specifiek benoemde investeringen en heeft daarmee naar zijn aard het karakter van structureel dekkingsmiddel. Op basis van voortschrijdend inzicht blijkt dat de omvang van de reserve Kapitaallasten voor een bedrag van € 70.000 te hoog is vastgesteld. Oorzaak hiervan is dat de investering voor de verbouwing van Cultuurhuis Bergschenhoek onterecht in deze reserve is opgenomen. In deze Slotwijziging corrigeren we dit door € 70.000 minder aan de reserve Kapitaallasten toe te voegen en tevens € 70.000 minder aan de algemene reserve te onttrekken.

Technische correctie onttrekking reserve ondermijning (neutraal)

Dit betreft een technische wijziging waarbij een onttrekking van € 80.000 verplaatst van programma 2 naar de kostenplaatsen.

Resumé

In onderstaande overzichten zijn de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves genoemd:

Bedragen x € 1,-	
Onttrekkingen bestemmingsreserves	2020
Onttrekkingen reserve Crisismaatregelen	1.411.562
Lagere onttrekking reserve Groot onderhoud	-148.500
Lagere onttrekking reserve Baggeren	-200.000
Lagere onttrekking reserve Ombuiging sportvisie	-60.000
Lagere onttrekking reserve Onderzoekskosten Randstadrail	-45.064
Lagere onttrekking reserve Onderzoekskosten Cultuurhuis Blok B	-19.000
Saldo onttrekkingen bestemmingsreserves	938.998

Bedragen x € 1,-	
Toevoegingen bestemmingsreserves	2020
Toevoeging reserve Crisismaatregelen rijksvergoedingen sport	204.590
Toevoeging reserve Crisismaatregelen subsidie huurderiving	75.000
Lagere toevoeging reserve Kapitaallasten	-70.000
Saldo toevoegingen bestemmingsreserves	209.590

Bedragen x € 1,-	
Onttrekkingen algemene reserve	2020
Lagere onttrekking algemene reserve	-70.000
Saldo onttrekkingen algemene reserve	-70.000

De volgende tabel geeft de verschuivingen per programma weer. In deze tabel zijn alle wijzigingen meegenomen. Ook de wijzigingen met een effect kleiner dan € 100.000. De wijziging als gevolg van de septembercirculaire is niet opgenomen in onderstaand overzicht.

Bedragen x € 1,-	
Programma's	Mutaties 2020
PG01 Bestuur en dienstverlening	-119.500
PG02 Openbare orde en veiligheid	-180.781
PG03 Sport, cultuur en onderwijs	-118.917
PG04 Sociaal Domein	-725.114
PG05 Kwaliteit openbare ruimte	-620.563
PG06 Lansingerland ontwikkelt	1.500.498
PG07 Grondzaken	-149.770
Algemene Dekkingsmiddelen	112.228
Overhead	-53.481
Totaal excl. mutaties reserves	-355.400
Toevoegingen aan reserves	-209.590
Onttrekkingen aan reserves	868.998
Totaal incl. mutaties reserves	304.008

6 Budgetoverhevelingen

In de Begroting 2020 zijn, naast een groot aantal jaarlijks terugkerende budgetten, ook budgetten opgenomen voor specifiek benoemde incidentele projecten. Niet in alle gevallen worden deze incidentele budgetten geheel aangewend in het betreffende jaar, bijvoorbeeld omdat de geplande activiteiten nog niet, of slechts gedeeltelijk, zijn gerealiseerd. Om de geplande activiteiten alsnog uit te kunnen voeren wordt in die gevallen de raad gevraagd het budget over te hevelen naar het volgende jaar. Budgetoverhevelingen kunnen op verschillende momenten aangevraagd worden; tijdens de zomer-rapportage, de slotwijziging of bij het opmaken van de jaarrekening.

De volgende budgetoverhevelingen worden bij deze slotwijziging voorgesteld:

- Het budget voor organisatie ontwikkeling bedraagt in 2020 € 616.000 en is een tijdelijk budget. Het organisatieontwikkelingsproces is een precair proces wat met aandacht doorlopen moet worden. Door de coronacrisis heeft het proces vertraging opgelopen. Echter, het is van groot belang het proces in 2021 af te kunnen ronden. Als organisatie kunnen we de ontwikkeling alleen maar goed doormaken wanneer er financiële ruimte beschikbaar blijft voor opleiding en coaching. Het resterende budget van € 400.000 zal in 2021 dan ook worden ingezet voor de verdere ontwikkeling van onze mensen en organisatie. € 200.000 van het over te hevelen budget is eerder ook al overgeheveld van 2019 naar 2020 met de veronderstelling dat het uitgegeven zou worden in 2020. Door corona heeft het proces vertraging opgelopen waardoor de uitgaven niet zijn gerealiseerd. Het voorstel is om bij uitzondering ook dit deel van deze middelen over te hevelen. Het voorstel is derhalve om in totaal € 400.000 beschikbaar te houden voor 2021.
- Bij de Septembercirculaire 2020 is een bedrag van € 80.000 toegekend aan Lansingerland voor het coronaproof organiseren van verkiezingen. In 2020 houdt Lansingerland geen verkiezingen (in enkele andere gemeenten vinden herindelingsverkiezingen plaats) en in 2021 worden er landelijke verkiezingen gehouden en zullen wij deze middelen nodig hebben om de verkiezingen coronaproof mogelijk te maken. Derhalve stellen wij voor om dit budget over te hevelen naar 2021.
- De subsidie uit hoofde van de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RRE) is door corona verlengd tot en met 2021. Een gedeelte van het budget van € 430.000 zal hierdoor naar 2021 moeten worden doorgeschoven. Het over te hevelen budget bedraagt € 195.000, zowel aan kosten- als aan de opbrengstenkant. Tegenover de kosten van de subsidieregeling staat namelijk een bijdrage vanuit het Rijk, waardoor de overheveling voor ons een budgettair neutraal effect heeft.
- Op dit moment loopt een aanbesteding voor onderzoek naar Horti Science. Het hoofddoel van dit onderzoek is het verkrijgen van inzicht in welke kansen, vanuit economisch en maatschappelijk perspectief, bijdragen aan de doorontwikkeling van het Horti Science Parc. De uitvoering van dit onderzoek stond volledig gepland voor 2020. Hier is vertraging in ontstaan, waardoor de uitvoering met name in 2021 zal plaatsvinden. Om die reden stellen wij voor om dit budget voor € 60.000 over te hevelen naar 2021.
- We verwachten in 2020 in totaal € 40.000 uit te geven aan tracé- en verkeersonderzoek. In 2021 stellen we de nieuwe Mobiliteitsvisie op met de bijhorende Uitvoeringsagenda. Oorspronkelijk stond dit gepland voor 2020, maar door corona en de integrale aanpak in het kader van het Toekomstperspectief is dit vertraagd. We stellen voor om van het budget van € 100.000 een bedrag van € 60.000 over te hevelen naar 2021.
- Op 1 juli 2021 gaat de nieuwe Wet Inburgering in. Gemeenten krijgen een belangrijke rol in het nieuwe stelsel: per 1 juli 2021 zijn wij als gemeente verantwoordelijk voor de inburgering van onze inwoners met een inburgeringsplicht. Hiermee krijgen wij een nieuwe maatschappelijke opgave binnen het sociaal domein. Het Rijk heeft € 122.634 beschikbaar gesteld aan Lansingerland om ons voor te bereiden op deze veranderingen. Dit bedrag heeft het Rijk in 2020

overgemaakt en gaan wij uitgeven vanaf 1 januari 2021. Het budget wordt hoofdzakelijk besteed aan fte kosten binnen de afdeling participatie. Meerder werkgroepen zijn opgericht waar medewerker aan deelnemen om de benodigde wijzigingen te implementeren. Daarnaast gebruiken wij een deel van het budget voor ICT-wijzigingen en communicatiedoelinden.

- We hebben in 2020 een budget gekregen van € 97.321 voor ontwikkelprojecten, die tot doel hebben om jeugdhulp dicht bij huis te organiseren en daarmee crisiszorg te voorkomen. Een gedeelte van dit budget is ingezet (€ 30.000). Het restant van € 67.321 is tot nu toe nog niet besteed. Het AB van de gemeenschappelijke regeling jeugdhulp Rijnmond (GRJR) heeft besloten dat deze bedragen overgeheveld mogen worden naar 2021.
- Vanaf 1 juli 2021 gaat de nieuwe Wet Inburgering in. Om de periode voor de inwerkingtreding van de wet optimaal te gebruiken stelt het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid middelen ter beschikking om pilots uit te voeren. Samen met gemeente Zoetermeer voeren wij met dit budget een pilot uit op het thema 'Ontzorgen'. Dit houdt in dat de gemeente gedurende zes maanden de financiën van de inburgeraar deels overneemt. Tegelijkertijd zetten we in op het 'begeleid loslaten' van de statushouder. De deelnemers aan de pilot krijgen een groeps-training waarin we werken aan budgetbeheer aangevuld met één op één begeleiding gericht op financiële zelfredzaamheid. De pilot had eind 2020 afgerond moeten zijn, echter door de coronacrisis heeft de pilot een periode stilgelegen. Hierdoor zal de pilot nu doorlopen tot begin 2021. Het resterende pilotbudget van € 30.000 dient daarom overgeheveld te worden naar 2021.
- Tot 1 juli 2021 zijn statushouders zelf verantwoordelijk voor het inkopen van hun (inburgering)taallessen. Vanaf 1 juli vallen alle nieuwe statushouders onder nieuwe Wet Inburgering. Een aantal van de 'oude' statushouders heeft problemen opgelopen met de financiering van hun inburgeringscursus. In de Meicirculaire heeft het Rijk besloten dat wij hiervoor in 2019 en 2020 (incidenteel) extra budget ontvangen voor het verzorgen van extra taallessen voor deze groep. In onze gemeente gaat het om 37 individuen. Wij zijn in januari 2020 met deze taallessen gestart. Een restant van de lessen wordt in 2021 aangeboden. Voor de dekking hiervan zijn de middelen uit 2020 nodig. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 24.000 over te hevelen naar 2021.
- In de publiekshal is behoefte aan een uitgiftekuis. Deze uitgiftekuis is aanwezig en zal dus niet opnieuw hoeven te worden aangeschaft. De kuis zal wel verplaatst moeten worden zodat deze op een efficiënte en veilige manier gebruikt kan worden. Het budget van € 25.000 voor de verplaatsing en inwerkingstelling van de uitgiftekuis is vanuit 2019 reeds overgeheveld naar 2020. Echter heeft de verplaatsing naar de publiekshal door corona niet plaats kunnen vinden. De verplaatsing is daarom uitgesteld naar 2021, vandaar het voorstel om dit volledige budget over te hevelen naar 2021.

Bedragen x € 1,-

Budgetoverhevelingen	2020
Organisatie ontwikkelbudget	400.000
Corona middelen verkiezingen	80.000
REE (Regeling Reductie Energiegebruik) gelden (U)	195.000
REE (Regeling Reductie Energiegebruik) gelden (I)	-195.000
Onderzoek Horti Science	60.000
Mobiliteitsagenda	60.000
Wet Inburgering	122.634
Transformatiebudget	67.231
Pilot ontzorging	30.000
Taallessen	24.000
Uitgiftekuis	25.000
Totaal	868.865

Het kan zijn dat er nog andere budgetoverhevelingen nodig zullen zijn. Die worden bekend bij het opmaken van de jaarrekening en zullen aan de raad bij die gelegenheid worden voorgelegd. Het budget dat naar 2021 doorschuift komt dan beschikbaar na vaststelling van de Jaarrekening 2020 door de raad.

7 Begrotingsaanpassingen naar aanleiding van reeds genomen raadsbesluiten.

In de slotwijziging kunnen begrotingswijzigingen op basis van eerder genomen raadsbesluiten in de begroting worden verwerkt. Sinds de Zomerrapportage 2020 geldt dat voor een specifiek raadsbesluit. Dat wordt hieronder toegelicht.

Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2020 - 2024

In de raadsvergadering van 16 juli 2020 heeft uw raad besloten om een bedrag van € 50.000 beschikbaar te stellen voor een nader onderzoek duurzaamheidsmaatregelen bestaande schoolgebouwen in 2020. Deze middelen worden middels deze slotwijziging ingebracht in de begroting en komen ten laste van het begrotingsresultaat.

8 Reserve Crisismaatregelen

Tot slot informeren wij u over de onttrekkingen aan de reserve Crisismaatregelen. Deze reserve is op 28 mei 2020 door de raad ingesteld bij het besluit over het Financieel mandaat crisismaatregelen. De reserve is gevormd voor een bedrag van € 5,0 miljoen, door een onttrekking aan de algemene reserve. De reserve Crisismaatregelen wordt ingezet om de coronacrisis voor onze inwoners, ondernemers en instellingen draaglijker te maken en heeft als doel de noodzakelijke en incidentele uitgaven voor bijvoorbeeld (voor)financiering van uitkeringen, eventuele kwijtschelding van belastingen en leges en uitgaven om extra capaciteit te regelen om de crisismaatregelen te kunnen uitvoeren (formatie om piek in uitkeringsverzoeken en verstrekken van bedrijfsleningen) op te vangen. De onttrekkingen aan de reserve vinden plaats op basis van de werkelijk gemaakte kosten die specifieke te relateren zijn aan de coronacrisis. Conform de toezegging van het college om u aan het einde van 2020, en niet pas bij de Jaarrekening 2020, te informeren over de uitputting van de reserve, lichten we in deze paragraaf de bestedingen van dit geormerkte budget nader toe. In onderstaand overzicht ziet u welke onttrekkingen er sinds het instellen van de reserve zijn gedaan en welke onttrekkingen we nog verwachten te moeten doen in 2020. Daarnaast ontvangen we in 2020 vergoedingen van het Rijk en een subsidie van de provincie in verband met de huurderiving van sportaccommodaties en culturele instellingen. Deze bedragen worden aan de reserve toegevoegd.

Bedragen x € 1,-

Onttrekkingen	Gerealiseerde onttr. 2020	Nog te realiseren onttr. 2020	Totaal onttr. 2020
ICT en kantoorruimte en -benodigdheden i.v.m. thuis- en 'coronaproof' werken	133.519	3.081	136.600
Hygiënemaatregelen en schoonmaakmiddelen	31.152	5.348	36.500
Aanpassingen werkomgeving en buitenruimte	47.855	645	48.500
Communicatiekosten (posters, woordvoering, advertenties, etc.)	59.547	44.453	104.000
Extra toezicht / beveiliging	29.926	15.075	45.000
Lagere baten marktgelden en andere leges	3.671	76.329	80.000
Compensatievergoedingen	250.949	90.051	341.000
Extra personele (inhuur)kosten	153.690	189.410	343.100
Specials Corona (Sportheroes)	29.190	60.810	90.000
Verwerking extra afval	51.919	13.081	65.000
Kwijtschelding huren Sport en Cultuur	-	220.590	220.590
Bijdrage extra kosten SVHW i.v.m. corona	-	14.348	14.348
Vergoedingen kinderopvang	8.500	-	8.500
Overige	5.000	-	5.000
Totaal	804.918	733.220	1.538.138

Toevoegingen	Gerealiseerde toev. 2020	Nog te realiseren toev. 2020	Totaal tov. 2020
Rijksvergoedingen huren sport (binnen/buiten)	-	204.590	204.590
Subsidie provincie in verband met huurderiving	-	75.000	75.000
Totaal	-	279.590	279.590

Saldo onttrekkingen/toevoegingen	804.918	453.630	1.258.548
---	----------------	----------------	------------------

Dit leidt tot het volgende verloopoverzicht van de reserve Crisismaatregelen:

Bedragen x € 1,-	
Reserve Crisismaatregelen	2020
Stand per 1 januari	5.000.000
Toevoegingen	279.590
Onttrekkingen	1.538.138
Stand per 31 december	3.741.452

Veel van de bovenstaande onttrekkingen zijn door de omschrijving hierboven goed te herleiden. Toch geven wij u meer duiding bij de grootste posten, namelijk de compensatie-vergoedingen, de extra personele kosten en de kwijtschelding huren.

Extra personele kosten

De gemeente maakt extra personele kosten, met name bij de afdelingen die in direct contact staan met de burger. Denk hierbij aan de baliemedewerkers en de BOA's. Daarnaast is er ook extra personeel ingezet voor onder andere juridische ondersteuning in het team Veiligheid en APV (Algemene Plaatselijke Verordening).

Compensatie

Binnen het sociaal domein werken wij samen met veel aanbieders van bijvoorbeeld Hulp bij het huishouden en collectief- en leerlingenvervoer. Door corona hebben zij hun werkzaamheden niet of maar deels kunnen voortzetten. Omdat dit belangrijke partners zijn in de zorg voor onze burgers is besloten om de daling in omzet veroorzaakt door corona (deels) te vergoeden.

Kwijtschelding huren Sport en Cultuur

Het gaat hier om de kwijtschelding van huren van binnensportaccommodaties (€ 77.590), buitensportaccommodaties (€ 127.000) en culturele instellingen (€ 16.000). Deze gedeelde inkomsten onttrekken we aan de reserve Crisismaatregelen.

Hier tegenover staan vergoedingen vanuit het Rijk inzake huurderiving sport (€ 204.590) en een subsidie van de provincie voor de huurderiving cultuur (€ 75.000) van in totaal € 279.590. Dit bedrag voegen we toe aan de reserve.

Verlengen looptijd reserve Crisismaatregelen tot en met 2021

Bij het besluit over het Financieel mandaat crisismaatregelen op 28 mei jl. heeft de raad de maximale looptijd van deze reserve bepaald op 31 december 2020. Helaas zal de coronacrisis ook nog in 2021 voortduren en zullen de (financiële) gevolgen daarvan ook nog voelbaar blijven. Het is nu nog onmogelijk om een volledige en accurate inschatting te maken van de aan corona gerelateerde kosten waar de gemeente komend jaar mee te maken zal krijgen. De specifieke compenserende maatregelen van het Rijk betreffen vooralsnog alleen 2020. In de Septembercirculaire 2020 is als generieke maatregel voor 2020 en 2021 alleen het terugdraaien van de ingeboekte opschalingskorting als compenserende maatregel opgenomen.

Uitgaven die we momenteel wel al voorzien voor volgend jaar hebben betrekking op kosten voor het verder faciliteren van thuiswerken (€ 222.000) en het coronaproof organiseren van de Tweede Kamerverkiezingen. Daarnaast is de verwachting dat we ook in 2021 nog steeds te maken zullen hebben met onder andere extra personele kosten en misgelopen inkomsten. Het is echter nog ongewis hoe hoog deze kosten voor Lansingerland zullen zijn. Vanwege alle onzekerheden stellen we voor om de looptijd van de reserve Crisismaatregelen te verlengen tot en met 2021 en daarbij het volledige restbedrag van de reserve ad € 3.741.452 beschikbaar te houden.

9 Verloopstaat vanuit vastgestelde begroting

In onderstaand overzicht ziet het overkoepelende financieel beeld van de Begroting na Slotwijziging 2020 ten opzichte van de eerder vastgestelde begroting.

	Primitief 2020			Begroting na Slotwijziging 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Bestuur en dienstverlening	5.350	633	-4.717	5.361	633	-4.728
2. Openbare orde en veiligheid	6.023	65	-5.958	6.303	40	-6.263
3. Sport, cultuur en onderwijs	11.442	1.056	-10.386	12.650	1.378	-11.272
4. Sociaal Domein	40.866	8.805	-32.061	46.416	9.868	-36.548
5. Kwaliteit openbare ruimte	27.228	14.721	-12.508	27.620	14.519	-13.101
6. Lansingerland ontwikkelt	15.422	4.545	-10.876	14.771	4.853	-9.917
7. Grondzaken	26.861	25.735	-1.126	34.608	33.313	-1.295
Subtotaal Programma's	133.191	55.560	-77.632	147.728	64.604	-83.124
Lokale heffingen	366	15.029	14.664	380	15.029	14.650
Algemene uitkering gemeentefonds	0	69.893	69.893	0	71.702	71.702
Dividend	5	3.876	3.872	100	141.646	141.546
Financieringsfunctie	4.144	4.194	49	3.905	3.488	-417
Overige algemene dekkingsmiddelen	-192	1.263	1.455	892	1.141	249
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	4.323	94.256	89.933	5.276	233.006	227.730
Stelpost onvoorzien	50	0	-50	35	0	-35
Overhead	14.625	-71	-14.696	14.652	26	-14.625
Totaal saldo van baten en lasten	152.189	149.744	-2.445	167.690	297.637	129.946
1. Bestuur en dienstverlening	0	0	0	80	93	13
2. Openbare orde en veiligheid	0	100	100	0	80	80
3. Sport, cultuur en onderwijs	17	191	174	219	1.264	1.045
4. Sociaal Domein	3.013	1	-3.013	3.282	2.173	-1.110
5. Kwaliteit openbare ruimte	241	973	732	253	889	635
6. Lansingerland ontwikkelt	1.272	2.925	1.652	1.592	3.834	2.242
7. Grondzaken	26	881	855	-45	810	855
Algemene dekkingsmiddelen	13.285	16.285	3.000	170.586	36.407	-134.180
Overhead	66	58	-7	66	1.469	1.404
Subtotaal Mutaties reserves	17.919	21.413	3.493	176.033	47.017	-129.016
Gerealiseerd resultaat	170.108	171.157	1.049	343.724	344.654	930